

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir măruut odată 4 Lei
a doua și a treia oră 3 Lei.

Pentru școlile dela Blaj.

— Cea dintâi danie mare. — O face Doctorul Eugen Solomon din Blaj cu cinci zeci de mii de lei. —

S'a vestit în toată țara, că bătrânele și vestitele școli din Blaj sunt prea strâmte și neîncăpătoare astăzi, când avem o Românie mare. Acestea școli au fost zidite în vremuri de urgie, când prea puțini copilași din neamul nostru se puteau îndrepta spre învățatură. Atunci ele erau largi și încăpătoare, dar acum nu mai pot cuprinde nici decum pe ceice cu râvnă sfântă aleargă spre pragurile lor roase de vremi și de bătrânețe. De aceea Marele Păstor al Blajului, înalt Preasfințitul Mitropolit Vasile se îndreaptă către toată suflarea românească și zice:

— Cei însetați de apa vie a cărților bune s'au înmulțit; săracii cu duhul bat tot mai stăruiitor la porțile învățurii, dar lăcașurile noastre sunt prea strâmte și nu-i putem cuprinde pe toți. Inmuiatu-s'a deci inima mea de râvna lor și nu vreau să mai plece obidiți. Trebuie să le facem lor adăposturi în această matcă bătrână a învățurii românești. Dar puterile mele sunt slabe și nu răsbim cu cheltuielile. Vă rugăm deci mai întâi pe voi, foști școlari ai Blajului, cari aici v'ați luminat și croit viitorul, veniți-ne în ajutor cu obolul vostru. Dați cât vă trage inima să lărgim școlile dela Blaj, spre mai marea mărire a Neamului și a țării noastre scumpe!

Așa sună rugarea Marelui Păstor, urmașul atâtor arhieriei cu inimi calde de demult. Glasul său rugător a răsunat chiar în sârbătorile nașterii lui Isus Mântuitorul. Și iată, că glasul acesta n'a răsunat în pustie. Din toate părțile țării au început să curgă spre Blaj scrisori foarte călduroase, însoțite de sume mari, ca dorința Mitropolitului Vasile trup să se facă.

Mare mângâiere avem astăzi când putem vesti cea dintâi danie împărătească pentru școlile Blajului. O face, nu un îmbogățit de răsbol, nu un vânător de permise și de vagoane exportate, ci

un suflet modest, un om neobosit în hărnicie, un doctor cu venituri puține, care n'a iubit niciodată măririle deșarte și n'a cotit pe nimenea ca să se înalțe, ci a muncit în tăcere, strecurându-se aproape necunoscut prin lumea păcătoasă de astăzi.

E medicul *Dr. Eugen Solomon* din Blaj, fiu de protopop românesc și nepot de dascăli dintre cei aleși și mari ai Blajului. Darul său întrece și pe celea mai îndrăznețe așteptări.

Doctorul Eugen Solomon vestește pe Mitropolitul Vasile că dă pentru școlile Blajului suma de 50,000, adică **cinci zeci de mii lei**, adunați cu alergătură de zeci de ani, îi dă cu inimă bună și dragoste nemăsurată pentru cui-barul de școli românești dela Blaj, pe cari le socotește a fi între celea mai alese școli ale neamului!

Dar iată ce spune în graiul său blajin marele ctitor al așezămintelor viitoare:

„Dau intru pomenirea moșului meu Elie Vlassa fost elev și profesor al liceului din Blaj și canonic 10,000 lei, pentru tatăl meu, fost elev și profesor al aceluiaș liceu și protopop 10,000 lei, pentru sora mea Maria 10,000 lei, pentru George Vlasa fost elev și profesor în Blaj 5000 lei, pentru mine 10,000 lei, cari toți ne-am adăpat din izvorul de moravuri cristaline ale școlilor din Blaj, iar pentru minunații țipăi ce am beneficiat 6 ani ca elev 5000 lei, total 50,000 lei. Pentru stipendiul conferit mie la Universitate voi da însumi premii și ajutoare.“

La acestea mărețe cuvinte ce-am mai putea adăuge noi? Sunt de prisos și celea mai cumiști și mai potolite laude. Ele ar întrista numai inima simțitoare a marelui binefăcător!

Cincizeci de mii de lei, pentru un medic ce-și vindecă mai mult în cinste bolnavii și care a mai făcut pentru șco-

larii Blajului încă alte două mari fundații de mai'nainte, sunt într'adevăr o danie împărătească.

Ferice chiar de școlile Blajului, că au putut crește asemenea elevi!

Comercianții și meseriașii din Blaj pentru școli.

Blajul nostru a avut în toate timpurile meseriași plini de înțelegere pentru fapte mari. Dânsii au mers totdeauna mână în mână cu conducătorii Blajului, ori de câteori a fost vorba să se pornească lucruri mărețe.

Ne face plăcere s'o spunem că meseriașii și comercianții din orașul nostru vreau să fie și astăzi la înălțimea chemării lor. Părintele Blajului, Mitropolitul Vasile, vrea să facă o nouă clădire pentru școli și cere spre aceasta ajutorul tuturor celor cu înțelegere pentru așa lucru mare. Și iată, că e înțeles mai întâi chiar de cei ce stau mai aproape. Publicăm mai la vale, scrisoarea plină de suflet a d-lui comerciant *Traian Novac*, trimisă d-lui director al Liceului de fete. Srisoarea spune foarte mult.

Credem, că toți fiii Blajului vor înțelege îndemnul și își vor face toți datoria. Blajul are atâtea familii cari se ajută nespuse de mult prin ținerea în gazdă a școlarilor. Fără „dieci“ mulți ar duce-o poate mai greu de cum o duc. Prin urmare, cu cât vor fi mai largi și mai cuprinzătoare școlile Blajului, cu atâtea se vor ajuta mai multe „gazde“. Așadar cu toții trebuie să ne cunoaștem datoria cum se cuvine. Și credem, pe dreptul, că ne vom și face-o, atât spre mărirea Blajului cât și spre chiar folosul nostru. Dar să lăsăm să grăiască

Scrisoarea d-lui Novac.

Domnule Director, înțelegând din apelul (lista de colectă), ce-ați binevoit a da ficei mele Ica, din cl. a III-a liceală, că este lipsă arzătoare, ca să se zidească un nou locaș de școală și de internat pentru educația copilelor noastre, de altă parte știind ce sumă mare se cere astăzi pentru zidirea unor astfel de locașuri, cu onoare Vă fac cunoscut, că am semnat, ca să dau și eu acum suma 1000 Lei, iară pe viitor în fiecare an, câtă vreme va sta încă (5 ani) copila mea în liceul ce conduceți, suma de câte 1000 Lei, total pe șase ani 6000 Lei.

Domnule Director, DVoastră știți ce lovitură m-a ajuns în luna Noemvrie 1923, prin înfracțiunea (spargerea) ce s'a făcut la prăvălia mea, cauzându-mi se o pagubă foarte mare și totuși, dacă m-am hotărât să dau pentru zidire o sumă ce trece azi puținșă mea, am făcut-o din următoarele motive:

Mi-am dat seama, că ce înseamnă o școală în localitate, și că ce-au însemnat școlile din Blaj și pentru noi neguțătorii și meseriași din loc. Anume, știu, că în Blaj au fost și sunt și azi familii de meseriași, cari din copiii lor au făcut cu ajutorul acestor școli: medici, profesori, profesoare, ofițeri, învățători și învățătoare, preoți, preotese etc. cu puțină cheltuială.

Or, ce sar fi ales de acești fii și fiice, dacă nu aveam școlile la îndemână?

Oare un meseriaș înainte de războiu putea să-și poarte copiii la școală la Cluj sau Sibiu?

Astăzi fără îndoială stau neguțătorii și meseriașii mai bine, ca mai de mult; însă mă întreb că oare ce ne-ar costa pe noi astăzi, mai ales pe cei cari au câte 5—7 copii, ca să-i purtăm la școală în altă parte? De sigur, că foarte mult. Am socotit, că numai drumurile până la Sibiu sau Cluj ne-ar costa la an până la 1000 Lei, afară de întreținerea copiilor.

De aceea, dle Director, m-am simțit dator a semna pentru ridicarea noului liceu suma de 6000 Lei, făcându-mi-se prin faptul unei școli în localitate scutire de spese de mai multe mii de Lei la an. Sunt convins, că toți binevoitorii Blajului își vor da seama de toate acestea și vor jertfi cu toții chiar și peste puterile lor. Al DVoastre stimător:

Blaj, la 14 Ianuarie 1924.

Traian Novac,
comerciant.

Cum stă lumea și țara.

Iarna grea

a scos haite de lupi de prin păduri.

Gerul cel mare de dinaintea sărbătorilor a scos lupii de prin codrii și i-a mână spre sate, la prădăciuni. Cele mai multe haite s'au arătat prin județul Prahova unde sunt mai întinse pădurile decât ori unde în țara noastră. Lupii s'au arătat acolo și ziua în amiază mare, îngrozind satele.

O femeie cu numele Ana Burghilă din comuna Poenari, a fost sfâșiată de nește lupi chiar ziua, la câțiva pași de stația Crivina, când silia spre casă. Nu s'au mai găsit după dânsa decât cismele și nește cârpe din haine, după cari a și fost cunoscută.

Un vânzător de var din comuna Popești a fost atacat de lupi între două sate pe când își ducea negoțul cu căruța cu doi cai. La văzul lupilor, caii s'au speriat și, omul căzând din căruță, a fost sfâșiat de sălbăticiuni în câteva clipe. S'a găsit zăpada roșie de sânge și urmele cailor cari au scăpat.

Patru lucrători de fel din Ardeal, cari lucrau la fântânile de petrol din apropiere de orașul Ploești, vrând să vină pe sărbători la familiile lor, au trecut prin pădurea Mărgineni, spre stația trenului. Ei însă n'au mai fost văzuți să iasă din pădure și se crede că și aceștia au fost mâncați de lupi.

Paguba țării prin schimbul coroanelor.

Intr'o ședință a camerei dl. ministru de finanțe Vintilă Brătianu a spus că Dl. Dr. Aurel Vlad poartă vina pentru păgubirea țării prin schimbul coroanelor.

Dl. Dr. Aurel Vlad răspunde acuma dlui Vintilă Brătianu și susține, că tocmai guvernul de astăzi poartă vina. Și anume guvernul liberal a făcut trei mari greșeli — spune d. Vlad:

1. A dat porunca să se stampileze coroanele în tot cuprinsul părților ardeleni, așa-dar și în comitatele Cianad, Bichiș, Bihor, Sătmar, Maramurăș, cu toate că cea mai mare parte a acestor comitate au trecut la Ungaria

și la Cehoslovacia, păgubind astfel statul nostru cu cel puțin 250 milioane lei.

2. Slatul Consiliului Dirigent era să nu se facă ștampilarea coroanelor, ci să se înlocuiască deadreptul prin lei. Acest sfat s'a dat, pentruca să nu se facă înșălăciuni. Guvernul dlui Brătianu nu a ascultat acest sfat și astfel s'au stampilat 4 miliarde de coroane, iară când s'a făcut schimbul s'au aflat că sunt 8 miliarde 700 milioane coroane. Deci statul a păgubit 5 miliarde 700 de milioane de coroane, adică jumătate atâția lei.

3. A treia greșală a guvernului dlui Brătianu a fost, că armata în Ungaria ocupată a plătit-o cu lei. Dacă o plătia cu coroane, coroanele rămâneau toate pe teritoriu unguresc. Și rămâneau cel puțin 2 miliarde de coroane.

4. A patra greșală a guvernului dlui Brătianu a fost, că hârtia de lipsă pentru preschimbarea coronelor și a rublelor a procurat-o din America, anume ca schimbul să întârzie cât mai mult și specula să se facă cât mai mare.

Francezii sunt creștini buni.

Am vestit în numărul de sărbători, că Francezii au pierdut de curând un mare balon al lor cu numele »Dixmunde«, care a fost stricat de furtună lângă insula Sicilia, în partea de miază-zi a Italiei. S'a găsit până acum trupul fostului căpitan al balonului, nenorocitul Duplessis de Grenada. L-au aflat nește pescari cu năvoadele. Ei voiau să prindă pește și au scos din undele mării trup de om înecat. În buzunarele înecatului pe lângă hârtiile lui militare, au mai găsit pescarii o icoană a Sfântului Cristof, o cântăceală de rugăciuni către Sfântul Francisc de Sales și mai multe medalii sfinte. Se vede prin urmare, că învățatul comandant al balonului »Dixmunde« era un creștin bun și evlavios, care se ruga în fiecare zi. Hotărârile lui Dumnezeu sunt nepătrunse, dar francezul Duplessis de Grenada a murit totuș moarte creștinească, având ocrotitori în elipa morții sale grozave pe sfinții Cristof și Francisc Salezianul. El a murit senin.

Așa mor oamenii cu suflete credincioase.

Caută fericire și dau de rău.

America tot mai ispătește pe mulți oameni. Vraja dolarilor e mare. Nu se mai isprăvește șireagul celor ce se lasă ademeniți de comorile de peste apa cea mare. Însă, Doamne, câți se înșală în așteptările și nădejile lor!

Acum vin vești foarte triste din țara argintului, zisă Argentina. Acolo nu este opreliște pentru muncitori ca în Statele Unite, ba în Argentina sunt larg deschise porțile pentru oricine. Dar nicăiri nu se frig așa de tare căutătorii de fericire ca tocmai în țara cu nume așa de sunător!

Un ardelean ajuns în Argentina scrie unei gazete din Cluj, că vai și amar de traiul muncitorilor pe acelea meleaguri. Sute și mii sunt fără de lucru de luni de zile. Lucru de fabrică nu este, decât lucru de câmp care se plătește foarte rău. Și stăpânii dau mâncare foarte proastă la simbrășii lor. Europeanii nici n'o pot gusta. Cu așa mâncare n'o pot duce decât negrii și chinezii. Albii mor de foame cu ea. Un doftor care s'a dus și el în Argentina să caute fericire, trebuie să cânte cu vioara pe la cinematografe (noroc că s'a întâmplat să știe și acest meșteșug), iar nevasta lui s'a băgat slujnică. În felul acesta caută să

facă bani, ca să se poată întoarce de unde au plecat. Vai și amar de traiul emigraților.

Sunt și Români, cari vrând se ajungă în Statele Unite, se îndreaptă mai întâi spre Argentina, ca de-acolo să răsbată spre țara dolarilor. Vai va fi și de capul lor.

Trist e că astăzi mulți frați de-ai noștri uită cântecul bătrânesc care spune:

Fie pânea cât de rea

Tot mai bună'n țara mea!

Impărăție în vânt.

Rudeniile fostului țar rusesc au fugit de mult din țara lor și trăiesc acum resfirate prin marile orașe ale Apusului. Romanovii (că așa se poreclesc rudeniile fostului țar Nicolae) și-au părăsit țara, dar n'au părăsit gândul de-a se putea întoarce iarăși odată. Ba mai mult, ei nădăduiesc să învie cât de târziu Rusia de demult. Legănați de această nădejde, prinții și ducii ruși s'au adunat de curând într'un mare palat din Franța și au ales, ei de capul or, un țar nou, ca să nu se rupă firul vechilor împărați. Noul ales este marele duce Nicolae. El a și fost încoronat în fața rudeniilor sale, cari i-au făcut închinăciuni în toată legea. A lipsit numai marea mulțime a supușilor cari să strige »Trăiască Tătucul«. Și cătanele fără număr cari să-i facă șpalir.

În vremea asta la Petrograd se lăfăiește în palatele împărătești Troztchi bolșevicul cu nevasta lui!

Se pregătesc lucruri mari la Blaj.

Cu prilejul sfințelor sărbători ale Crăciunului Înaltpreasfințitul Mitropolit Vasile a făcut o rugămintă fierbinte către toți cari au învățat și învață carte la Blaj, către părinții acestora și cu un cuvânt către toți cari țin la școlile Blajului, să facă o mică jertfă.

E vorba de școlile vestite ale Blajului. Peste 70 de mii de oameni învățați au dat neamului românesc aceste școli. Ele au fost însă făcute pentru vremuri de bejenie, pentru vremurile acelea, când foarte puțini puteau să se împărtășească de învățătură. Astăzi însă, când nu este sat, care să nu trimită cel puțin 5—6 copii la școală, școlile Blajului s'au dovedit neincăpătoare. Sute de elevi merg la începutul anului școlar din Blaj cu ochii plânși, pentruca nu au fost primiți din lipsă de loc.

Această lipsă de loc vrea s'o suplinească I. P. S. Sa, rugându-i pe toți binevoitorii Blajului, să dea cât îi îndeamnă inima, pentru ridicarea unei noi zidiri.

Însuși I. P. S. Sa, căruia din 4 mii de jughere nu i-au mai rămas decât 2 sute, dă pentru acest scop tot cât a putut pune deoparte în trei ani de arhierie, adică 100 de mii de lei, și făgăduiește că va da, an de an, până va trăi, câte 50 de mii de lei.

Se roagă deci de toți prietini și binevoitorii Blajului, să dea și ei, cât îi va trage inima. Trimite deci fiecărui preot, fiecărui fost elev și elev de astăzi al Blajului și cu un cuvânt tuturor cunoscuților, câte o listă și se roagă, să o umple unul fiecare.

Rugăm și noi pe toți cetitorii noștri, să dea cât vor putea mai mult pentru acest scop

și unul fiecare să se facă apostol al acestei cauze. Sute și mii de părinți și-ar aduce copiii la școală la Blaj, dar noi nu-i putem primi, pentru că n'avem loc. Veniți dară cu toții și dați cât puteți mai mult, ca să facem zidiri cât mai mari și cât mai multe, în cari să încapă sute și mii de copii, cari să fie crescuți asemenea acelor, cari au făcut cinste neamului și numelui de român! Veniți și urmați pilda arhierului, care și crucea de pe piept și hainele este în stare să și-le vândă pentru aceste școli!

Seara de Sân-Văsii în Blaj.

Ca în toți anii »Casina Română« din Blaj a aranjat în presara de anul nou un frumos Sân-Văsii la care a fost de față multă lume și dintre oamenii de carte și dintre meseriași. Programul a fost bogat și plin de haz cum e obiceiul din bătrâni la »prohodirea« unui an bătrân. A spus foarte frumos o poezie d-șoara *Ersilia Muntean*, iar d-l *Tucra-Priveagul* a stărnit mult râs cu glumele sale. D-l *A. Lupeanu-Melin* a arătat într-o sprintenă preferare de versuri și de pilduri din popor cum se fac »năsăvailile« la Sân-Văsii prin sate. D-șoara *Anuța Blaga*, a declamat versuri de Coșbuc și urări de anul nou. Multă veselie a făcut d. Dr. *Zaharie Boila* cu însemnările sale glumețe despre ce-ar spune conducătorii oficiilor și unii oameni însemnați din Blaj asupra anului ce vine. Iar d. Dr. *Coriolan Suciu* a luat la răspăr pe moșneagul an 1923, arătându-i scăderile și faptele în toată lumea săvârșite.

Păcat că a fost frig în sala cea mare dela »Univers«; altfel poate că era lume și mai multă decum a fost.

Nu te uita, cumetre,

la 90 de lei, că nu-s o lume!

Nouăzeci de lei, unde te găsește acolo te lasă. Ori cu ei, ori fără ei... Dacă stai să te apropii de-un negoț ceva, cu 90 de lei nu faci mare târguială. Nici o sluguliță nu impact cu prețul lor.

Poți face însă altceva: abonezi o gazetă care-ți vine la casă un an de zile, chiar în ziua când ai vreme de dansa: Dumineca. Mai cetești și tu una alta, să vezi cum se mai rânduiește și se mai învălvoarează proclama de lume. Omul fără gazetă e ca odaia fără ferești: tai bezna cu sapa!

Hai să ne aducem și noi foaia dela Blaj, ca să nu se mai fudulească vecinu și să ne tot bată urechile cu: Nu știu! N'ai auzit? O, păi tu ești rămas răul! Eu știu: am citit la gazetă. I-ai ascultă...!

Și n'ai vreme să ascuți chiar când ar ceta el, iar să te tot împrumuți cu gazete dela alții, nu-ți dă mâna și nu îngăduie nici pelița nasului.

— Hai să cerem gazetă chiar azi!

Meseriași Români din Aiud, cari au o vrednică Societate, au aranjat a doua zi de Crăciun o producție cu declamări, teatru și coruri, cari au dovedit multă tragere de inimă din partea tineretului. S'a jucat piesa »In sat la Tânguiești« în care a stărnit mult haz inimosul tinăr *Emil Șuteu* în rolul maistorului Guțan, iar d-l învățător *Iosif Marian* s'a arătat, ca întotdeauna, mare meșter în orice rol. Doina a cântat-o frumos d-șoara *Mărioara Ispas*.

Toți Români aiudeni, domni, meseriași și plugari, au datoriat sfântă să sprijinească din toate puterile nizuințele tinerilor meseriași, căci mai ales printr'ânși vom putea cuceri Aiudul cu străini atât de mulți.

Binevoitorii și sprijinitorii gazetei noastre plătesc abonament 100 lei pe an.

Danciu Ilie Popliac.

Povestea tristă a unui escortat. — Din Brașov la Maramurăș pe jos.

Zilele trecute m'am dus într-o comună învecinată pentru că aveam ceva de lucru. Am plecat cu trenul. La stațiunea următoare m'am dat jos și am luat-o pe picior spre comuna învecinată. Era zăpadă și frig. Bătea un vânt rece, ce se furișea prin țesătura hainelor și vântura zăpada în față. Mă ajunge în drum un jandarm, care escorta un băiețandru fără mustață, cu ciocareii largi, strânși la glesne, suman scurt și peste el un surtuc subțire civilesc, sdrențuit, cu o ușă la spata dreaptă, pe care vântul o închidea și deschidea și-o fâlfaia: steagul sărăciei. Pălărie țuguată cu margini înguste și opinci cari nu erau bine strânse. O față palidă, galbenă de frig și nemăncare.

Agrăiesc pe omul siguranței:

„Unde-l duci pe năcăjitul ăsta?”

— „Până la postul de jandarmi vecin“.

„De unde e?”

— „Din Borșia, în Maramurăș“.

— „Și ce a făcut?”

„În Brașov, unde s'a dus pentru căutare de lucru bine plătit, s'a găsit fără documente și acum e escortat dela post la post, spre casă“.

Și-au întelit pasul trecând înainte.

Eu am rămas în urmă, la mare depărtare; era la deal, pe o hulă și tinereta are spor.

Adecă dela Brașov la Borșia în Maramurăș, în cap de iarnă, în vânt și zăpadă, pe jos, câteva sute de kilometri, dela post la post. Din drumul țării la dreapta 4 kilometri pe un drum de județ până la postul de jandarmi; de acolo înapoi la drum de țară; înainte 10 kilometri și iar în stânga 3 kilometri la alt post de jandarmi și așa în săritura calului o să ajungă în sfârșit în comuna sa, și o să se încălzească undeva, căci el casă n'are. Dar n'o să ajungă, căci moare în drum. — Cine-i dă de mâncare? Jandarmul? Dar să aibă inimă cât de bună, nu-i stă în putere, solda fiindu-i de 9 lei la zi, din care trebuie să trăiască — Cine-i dă adăpost? Cine-i așterne? Nime. Sărmanul, nu s'a schimbat, de când a plecat de acasă și l-au copleșit păduchii și necurătenia. Toți îl încunjură și nu-l văd bucuos în casă pe lângă foc. Prin vre-un grajd sau închisoare neîncălzită își clănțâne inima și-și târâie picioarele istovite și nedurmite, și, în dimineața următoare, hai iarăș la drum!

Cine o fi iscodit și paragraful acesta? Pentru lipsa unei legitimații blăstămate, pe care, în dorul de a-și câștiga pâinea, a uitat să și-o ia și să și-o vâre în buzunar?

Am ajuns la notarul. Era de vreme, după prânz, și cancelaria închisă; întrai

prin culină. Plutonierul de jandarmi din comună era de față. Chiem înlăuntru pe jandarmul și băiețandru escortat. Soția notarului îl întreabă, cum îl cheamă. „Danciu Ilie Popliac“. „De unde ești?“ — „Din Borșia, în Maramurăș“. — „De câți ani ești?“ — „De 17“. — „Părinții trăiescu-ți?“ — „Nu, au murit.“ — „Ai mâncat azi ceva?“ Băiatul pleacă capul în pământ și-și șterge ochii cu marginea pălăriei. Doamna înduioșată deschide camera, ia un bulgăr de jumeri și o lingură de unsoare, o pune în cratița de pe cuptor. Băiatul îmbucă, i-se desghiață sufletul, mai capătă și un păhar de vin, iar eu trec în cancelaria de alături și scriu următorul certificat medical:

— „Subscrisul adevăresc, cumcă Danciu Ilie Popliac, în vârstă de 17 ani, din Borșia Maramurășului, — care dela Brașov, unde se duse pentru căutare de lucru, în lipsă de legitimație se escortează dela post la post de jandarmi, pe jos, spre casă, — din parte-mi vizitat, l'am aflat obosit peste măsură, având fierbințeli, din care cauză trebuie dus — și să se transporte și predeie spitalului celui mai apropiat spre îngrijire și des-păduchere“.

I-s'a dat și o sumuliță de lei (cecece s'a scris și în certificat, pentru a nu fi bănuț că i-a furat). Am iscălit și s'a pus pecetea satului.

Nevinovat sau cu vină, nu mă privește. E copil numai, fără părinți, lipsit de sprijin și neavând cine-l povățui, îl duce gândul, cum duce vântul frunza căzută de pe pom.

Dr. —

Datinele noastre de Crăciun.

— Învățăminte pentru viitor din celea ce au fost. —

Puține popoare au la Crăciun obiceiuri așa de frumoase cum avem noi Românii. Colindele noastre sunt fără păreche, precum sunt și steaua și craii. Tot farmecul sărbătorilor de iarnă din acestea se desface. Fără colăceii de milostenie creștinească, cari îndulcesc și pe cei mai săraci locuitori ai satelor, fără colinzi și fără crai, Crăciunul n'ar fi Crăciun. Și oamenii s'ar cufunda poate în petreceri sterpe și lipsite de suflet. Cu deosebire tineretul, feciorii și fetele ar ieși păgubiți din celea trei zile de hodină, dacă n'ar fi vraja ieslelor din Viflaini care să-i îndrume spre frumoasele deprinderi ale datinelor strămoșești.

Se cuvine într'adevăr să fim mândri de datinele noastre bătrâne. Și mai bine să ne lăpădam de viață decât să le părăsim. Se cade însă în aceeaș vreme să le și păstrăm curate și ferite de înoiri rele. Iată unde vreau să bat cu vorba mea:

Am văzut în sărbătorile acestea, într'o așezare de pe Murăș din mijlocul Ardealului, chiar două rânduri de crai. Unde i-am văzut eu sunt străin și nu cunosc pe cei ce i-au făcut. Deci pot vorbi fără supărare. Și o spun verde, că ce-am văzut nu mi-a plăcut. Nici mie, nici altora.

În rândul întâi de crai, erau 7 inși: trei crai, Irod, sluga lui, Ingerul și ciobanul. Craii aveau pe dânșii nește năfrâmi târcate, legate peste umeri, câte două panglici naționale încrucișate peste piept și chivăre de hârtie colorată. Incolo hainele lor de lână sură și albă. La șolduri aveau legate, toți trei, săbii grele de cavalerie (husărești). Irod era îmbrăcat tot cam așa. Ingerul, pe lângă năframă și panglici, mai avea o rochie albă dela brâu în jos, luată dela cine știe ce femeie din sat. Iar peste rochie avea și ingerul sabie husărească...! Sluga lui Irod nu era nici el altfel îmbrăcat decât stăpânul său. Atâta doar că avea mai puține panglici și purta și-o pușcă, militară mi-se pare. Chivărele tuturor acestora erau însă îngrozitoare! Nește rotocoale ca veștile de caș, ori ca nește cofe de apă, lipite cu șiclu roșu, galben și albastru, înainte cu cozoaace cum aveau cătanele lui Ioșca Catarambă, împăratul. Și mai erau și strâmte, de le stăteau numai pe vârful capului... Iși venea să pufnești de râs, văzându-i. Singur ciobanul era cioban în lege, cu cojoc de lână și cu căciulă rotită. Cioban cum și trebuie să fie.

Nici al doilea rând de crai n'au fost mai norocoși la podoabe. Atâta doar că aceștia aveau în loc de săbii panganele de tunari!

Ce-au avut de zis, au zis ei cu multă inimă, acești tineri râvnitori. Spuneau cu suflet și cu bărbăție, de își era mai mare dragul să-l asculți. Însă când le vedeai năfrâmile de după cap, chivărele ca donițele, săbiile și pușca, rochia de inger îmbrăcată sub sumanul de lână, își venea să închizi ochii să nu-i vezi și, să nu-ți turbure frumoasele vorbe ce auziai.

Sărăcii feciori, te gândeai, ce păcat că cu zorzoanele ce-au acățat pe dânșii fără nici o socoteală și fără plan, își strică versurile frumoase și colinzile. Iși strică versurile lor, dar strică și plăcerea celor ce li văd îmbrăcați așa, cu năfrâmi fetești și cu săbii cătănești. Copiii cei mici se ascundeau la sânul mamei când li vedeau.

Dar ei nu sunt de vină, săracii. Ei sunt chiar de laudă, căci ei au vrut să facă lucru bun și au făcut cum au știut mai bine. Păcat numai că nu s'au dus înainte de-a se împodobi la preotul din sat, ori la învățătorul și să-i fi întregat mai întâi:

— Părinte, ori, domnule învățător, cum cum au putut să fie craii în vremea lui Irod împăratul și cum ar fi bine să facem și noi să sămănăm cu dânșii?

În acest caz s'ar fi putut îmbrăca mai potrivit și mai frumos. Nu ne este gândul aici să învinuim pe craii dela Crăciunul ce a trecut. Nu. Ci am dori să le facem un bine pentru sărbătorile viitoare, ca să placă mai mult. Și să nu ne judece străinii de printre noi, că bajocorim pe craii lui Hristos.

De mergeau feciorii la părintele din sat și-l întrebau de rândul hainelor crăiești, le-ar fi spus că în vechime craii purtau mantale (zechi) lungi până la glesne, cum arată icoanele cu „Inchinarea crailor la ieslea din Villaim“ (anul trecut, la Crăciun, noi am publicat un asemenea chip) și săbii oable, drepte (se pot face din lemn și date cu culoare), iar sluga lui Irod trebuie să poarte suliță, nu pușcă, și ingerul haină albă de sus până jos, ori măcar haină lungă ca diaconii (lectorii) în biserică. La nici un caz rochie și sabie militară. Mantalele crailor se pot ușor face din câte un covor frumos sătesc, așezat cu istăpina și cunoaște cōpcii potrivite. Într'un cuvânt: nu trebuie să facem craii de capul nostru fără știrea preotului din sat, ori a învățătorului, cari au mai văzut așa ceva și pot să ne dea îndrumările de lipsă. Decât craii ca comediașii, mai bine nici un fel de crai. (De-om fi

sănătoși și om trăi până la anul, „Unirea Poporului“ va tipări din vreme o carte de crai cu chipuri și cu toate îndrumările de lipsă.

E păcat ca datina frumoasă a crailor să se înădușe și să se piardă azi mâne sub povara panglicilor și zorzoanelor puse rău. Craii trebuie să înalte nu numai prin ceea ce spun, ci și prin felul cum se înfățișază.

Grăunțe sufletești.

Bănuiala și detragerea.

Impotriva poruncii a opta păcătuiți între altele prin bănuială și prin detragere. Să vedem ce sunt acestea.

Fariseul cel mândru din biserică din Ierusalim l-a crezut pe bietul vameș că e păcătos; și cât de mult s'a înșălat! Fariseul Simon a ținut pe Magdalena, care îngenunchia la picioarele lui Isus, că e o păcătoasă mare, și când colo ea era pocăită de mult. Un măiestru aurar avea un ucenic. Odată află două pietri scumpe pe patul ucenicului. Indată l-a chemat la sine, i-a arătat pietrele, și oricât s'a jurat bietul că e nevinovat, nu i-a crezut, ci i-a dat drumul. La câteva zile află din nou câteva pietri scumpe pe patul acela. Incepe să bage mai bine de seamă, când colo vede, că o țarcă fura pietrele și le așeza pe patul băiatului.

Bănuiala așadară nu este altceva, decât când omul gândește rău fără de nici un motiv despre deapropoalele său.

Dupăcum este cineva, așa gândește și despre alții. Oamenii răi gândesc rele despre ceilalți, cei buni numai bune. Cu cât este cineva mai păcătos, cu atât cearcă să afie mai multe păcate și-n alții. „Dragostea nu gândește cele rele“, zice sfântul apostol Pavel. Sfântul Iosif, logodnicul Preacuratei, nu a bănuțit-o pe Preacurata, cu toate că a aflat-o într'altă stare, pentru că a fost drept și cinstit. De aceea l-a și mângăiat Ingerul Domnului.

Să ne lăsăm așadară de acest obicei atât de păcătos și să nu bănuim pe deapropoalele noastre, până nu avem motive drepte.

Când descoperim păcatele oarecuiva, fără lipsă, săvârșim **păcatul detragerii**.

Acest păcat este o nedreptate față de deapropoalele. Pentru că cu toate că deapropoalele nostru are acel păcat, nu și-a pierdut cinstea, sau numele bun. În clipita, în care spunem păcatul, pe care lumea nu-l știa, își pierde numele bun. Precum n'avem drept să luăm dela cineva averea câștigată pe nedreptul, tot așa n'avem drept să-i răpim numele bun, cinstea, cu toată că poate că nu este vrednic de ea. Nici despre morți n'avem drept să grăim rele, pentru că prin aceasta le răpim numele cel bun. Ceice grăiesc pe morți de rău, asemenea sunt hienele, cari scot din morminte trupurile morților. Asemenea sunt ceice detrag anumitor goange, cari numai în tină se află bine, ori muștelor, cari totdeauna se așază mai bucuroși pe partea putredă și nu pe cea sănătoasă a merelor. Asemenea mai sunt ei porcilor, cari tot în noroiu s'ar tăvăli. Ba sunt mai răi decât animalele, pentru că ele nu se mănă unele pe altele, dacă sunt de acelaș fel.

Păcatul acesta însă este foarte comun, așa că puțini oameni vei găsi, cari să nu fie întinați cu acest păcat și asta vine din mândrie pentru că cei mai mulți sunt de părerea, că prețul lor crește cu atât mai mult, cu cât scade prețul altora.

Alții detrag de aceea, pentru că prin detragere să împrăștie bănuiala oamenilor îndreptată asupra lor și să o îndrepte spre alții. Asemenea sunt aceștia hoțului, după care strigă oamenii, iar el și mai tare strigă fugind: „Prindeți-l, prindeți-l!“ Sfântul Iguațiu zice, că

murdăria mai bine să o acopere omul decât s'o scormonească, pentru că nime nu rămâne curat, scormonindu-o. De altfel celce descopere se descopere și pe sine, arătându-și răutatea inimii.

Detragerea este păcat, când cineva are voința să strice numele cel bun al altora; când însă o face cu gândul, ca să împiedece a doua cădere în acelaș păcat, nu este vrednic de osândă. Păcatele altora le poți descoperi așadară, când prin aceasta îi ești spre ajutor.

Știrile săptămânei.

Înbiți cetitorii! Vă rugăm să știți, că din pricina hârtiei și a tiparului cari se scumpesc într'una, am fost siliți să ridicăm și noi prețul abonamentului la gazetă. Prețul cel nou este următorul:

Pe un an 90 lei.
Pe o jumătate de an 45 „
Pe un pătrar de an 25 „

Abonamentul se plătește înainte. Am alăturat la numărul trecut mandate postale ca să aibă fiecare cu ce să trimită banii.

Crăciunul la Blaj, a fost mai puțin sărbătoreț ca de altă dată, pentru că a lipsit dela biserică înaltpreasfințitul Mitropolit Vasile, care a plecat cu două săptămâni înainte de Crăciunul la Cluj, pentru că să-și vadă de sănătate. Cu toate că I. P. S. Sa nu este bolnav greu, doctorii dela Cluj nu l-au lăsat să vină acasă pe Crăciun, până își va face cura deplin.

Numărul nostru de Crăciun, deși am făcut tot ce s'a putut din partea noastră ca cetitorii să-l primiască în ziua întâi a sărbătorilor, totuși n'a sosit în multe părți decât a treia zi, aiurea numai la săptămână. Vina este a trenurilor, cari tocmai în preajma Ajunului au mers numai cu mari întârzieri, precum știm cu toții. Noi ne-am silit și-am făcut foaia la vreme, dar năpasta gerului (alții spun că lipsa de cărbuni) s'a pus de-a curmezișul trenurilor și a silințelor noastre de-a sosi la pont. Rugăm pe abonenții noștri să fie iertători. Trenurile sunt mai tari decât noi.

Logodnă. Dl. **Dr. Mircea C. Pop**, avocat Cluj, (Str. Regina Maria Nr. 43), fiul cunoscutului fruntaș Dr. Laurențiu Pop din munții Apuseni (Abrud) s'a logodit în 17 Decembrie 1923 cu D. șoara **Veturia Drăgan**, fiica preotului ge-cat. Ioan Drăgan din Romos. Celea mai călduroase doriri de fericire!

Mare furtună pe Marea Neagră. — **O mare naie americană „Conejos“ scufundată.** — Vre-o patru zile înainte de Crăciun pe Marea Neagră au fost furtuni groaznice. Pescarii spun, că așa furtuni n-au mai pomenit de mult. Valurile se ridicau cât niște munți, așa că multe năi mai mici au pierit cu totul. La Anape au fost aruncate în mare 11 vagoane încărcate cu bucate.

Mai grozav e, că a perit marele vapor american „Conejos“, și nu se știe încă nimic între ce împrejurări.

Donă mari focuri, la București și Bârlad. Joi înainte de Crăciun s'a aprins la București moara Popoviciu din Câmpul Moșilor; aceasta dela 1915 încoace este a ministerului de războiu. Focul a fost foarte mare și o mulțime de pompieri au sosit la fața locului, ca să împiedece lăptirea focului. Zădarnice au fost însă toate măsurile luate, focul nu s'a putut stinge. Au ars pe lângă însași moara cam 80 de vagoane de grâu și de făină, trei pompieri au murit în flacări, iară zece s'au rănit. Pagubele sunt peste 40 de milioane de lei.

La Bârlad s'a aprins în aceeași zi uzina electrică (unde se produce electricitatea). Orașul a rămas în întunec. Pagubele sunt de cel puțin 15 milioane.

Două Crăciunuri într'un an. În anul 1924 noi Românii serbăm două Crăciunuri. Pe cel dintâi l-am serbat acum, în 7 Ianuarie 1924, iar al doilea va veni la rând în iarna următoare și va fi la 25 Decembrie 1924, după calendarul nou. Și asta pentru că dela 1 Octombrie încolo, sărbătorile noastre vor merge și ele înainte cu 14 zile. Cu drept cuvânt anul 1924 se poate numi deci *anul Crăciunurilor!*

Cât mănă un om în viață. Un om mănă până la vârsta de 70 de ani cam 225—250 chintale de pânc, 18 mii kilograme de carne, 19—15 mii de ouă, 8 mii kilograme de pește și 25 de mii de litri de apă. Legumele, brânza și poamele ce le mănăncă nu sunt luate în socotință. Se înțelege că e vorba despre oamenii din Paris.

Soldații turci învață economie. S'a hotărât în parlamentul turcesc, ca soldații turci să învețe, până sunt la miliție, economia rațională, cu mașinile cele mai nouă.

O încercare de otrăvire a diui Venizelos. D-l Venizelos, marele bărbat de stat al Greciei, a sosit din Paris Vineri înainte de Crăciun la Atena. A fost ales numai decât președinte al adunării naționale grecești. Urcându-se la tribună și începându-și vorbirea, i-s'a făcut deodată rău și a căzut. Telegrammele sosite spun, că potrivit lui Venizelos l-ar fi otrăvit prin mâncare.

Scrisoare către Dumnezeu. Într'o cutie de poștă din Elveția s'a aflat într'o zi o scrisoare adresată „Bunului Dumnezeu”. Mărcile de pe scrisoare erau puse pentru străinătate, adică în cazul de față pentru împărăția cerurilor. Factorul postal a luat scrisoarea și a trimis-o la guvernul țării. Sfetnicii dela guvern au deschis scrisoarea și cetindu-o au aflat, că o scria un om sărac, care cere dela Dumnezeu 100 de franci, cu ajutorul cărora ar deveni cel mai fericit om din lume. Sfetnicii i-au pus într'o scrisoare 50 de franci și i-au trimis pe adresa omului sărac.

A doua sau a treia zi o altă scrisoare, adresată ca și mai înainte, fu găsită în cutia de poștă. Factorul o duce și pe aceasta guvernului. Omul nostru mulțumea acuma lui Dumnezeu pentru bani, căci el era sigur, că Dumnezeu îi trimisese. Spune însă, că de altădată, când îi va mai trimite vreo 100 de franci, să-i trimită direct lui și nu prin mijlocirea guvernului care a reținut pe sâmba sa 50 de franci, va să zică chiar jumătate din suma ce s'a îndurat Tatăl cel sfânt a i-o trimite.

Pedeapsa celor fără de lege. Prin luna Decembrie câțiva oameni fărădelege, au intrat într'o biserică din Roma și au furat cutia de aur care conținea osămintele sfinților martiri. Hoții au fost prinși și încuiați în temnița din Avezzano. Mulțimea credincioșilor însă a năvălit în temniță în ziua de anul nou apusan i-a măcelărit pe hoții cei fărădelege.

Cine a provocat războiul cel mare. Generalul Conrad von Hötendorf, fostul șef al statului major austriac în 1914, publică o carte despre începuturile războiului cel mare. În această carte el arată, că nu contele Tisza, ci el, Conrad von Hötendorf, a provocat războiul cel mare. Contele Tisza István, fostul primministru al Ungariei a fost împotriva războiului cu Serbia, pentru că îi era frică de România.

Notarii publici. În Ardeal sunt încă de pe vremea ungarilor așa-numiți notari publici. Văzând guvernul, că această instituție este foarte bună, a hotărât să înființeze notariate publice în întreg cuprinsul țării

O mare minune a științei. Profesorul englez Fournier Dalbe dă de știre lumii, că la expoziția internațională din Londra va pune în aplicare noua descoperire a sa, care este televiziunea. E vorba adică despre aceea, că de aci înainte prin firul de telefon și de telegraf se va putea nu numai auzi, ci și vedea. Ba, dupăcum se poate astăzi vorbi chiar și fără fir, așa se va putea și vedea fără fir.

Ne vom duce la poștă, vom cere să vorbim cu cutare neam din te miri care parte a lumii și noi îi vom auzi nu numai vocea, ci îl vom și vedea. O mai mare minune a științei nici că se poate. Dupăce oamenii de știință au adus din cer puterea fulgerului, dupăce sboară ca păsările și înnoată pe fundul mărilor ca peștii, iată-i, că prin minunate născociri, sunt în stare să vorbească la depărtări de mii de kilometri și să se și vadă.

Câte trenuri de persoane au circulat în anul 1923. În ziua de 31 Decembrie 1923 au circulat următoarele trenuri: 52 exprese și accelerate, 4 accelerate automotoare, 232 trenuri de persoane, 16 trenuri de persoane automotoare, 424 trenuri mixte și 116 curse de personal.

Cu totul au circulat 844 trenuri, făcând 73 mii 94 kilometri zilnic.

Ciocniri de trenuri. Bine s'a început anul, cu ciocniri de trenuri și încă cu trei deodată. În gara din Bada din vechiul regat trenul de persoane s'a ciocnit cu un tren de marfă. Mașinele și vagonul de bagaje s'a sfărâmat. Sunt mai mulți răniți. — În stația Selimber de lângă Sibiu un alt tren de persoane s'a ciocnit cu unul de marfă. S'a sfărâmat 7 vagoane, rănindu-se mai multe persoane. — În stația Vădeni de lângă Brăila tot un tren de persoane s'a ciocnit cu unul de marfă. O mașină și trei vagoane au deraiat și frânarul Matei a fost grav rănit la cap. Toate acestea într'o singură zi.

Cum își iubesc alte neamuri școlile. Dna Const Burnett a dăruit universității creștine din Fort-Worth (America) nu mai puțin de 78 milioane de dolari. Din acești bani să se cumpere tot felul de unelte pentru învățământ și să se ridice căminuri pentru studenți. Știți cât face această sumă în lei? Nu mai puțin de 15 miliarde 600 de milioane.

Mitropolitul Blajului a făcut apel la toată lumea care iubește școlile Blajului, să dăruiască pentru ridicarea unei noi școli cât îi trage inima. Să vedem, că 17 milioane de români fi-vor în stare să jertfească pentru cele mai vestite școli românești cel puțin a mia parte din cât a dat o sângură americană.

Dascălii tuturor școlilor noastre demisionează. Am arătat la vremea sa, că dascălii tuturor școlilor noastre au hotărât în ziua de 2 Decembrie la București, să ceară urcarea plăților, pentru că în scumpetea de astăzi nu mai pot trăi. Au mai hotărât să meargă la ministrul școlilor, al banilor și la primul ministru, ba chiar și la Regele și să arete nedreptatea ce li-se face. Iar la caz că nu li-s'ar împlini cererile, să demisioneze.

Mergând la ministrul școlilor, acesta i-a trimis la d-l Vintilă Brătianu, care a spus, că nu poate să le îplinească cererea. Dl ministru președinte nu i-a primit, tot asemenea nici Maiestatea Sa Regele.

Urmarea este, că acuma toți dascălii tuturor școlilor din țară își vor da deodată demisia, adică se vor lăsa de școală. Iată unde duce politica greșită a guvernului de astăzi.

Ziua de anul nou nu s'a ținut și nu se ține nici astăzi pretutindeni la 1 Ianuarie. Până la anul 153 înainte de Hristos, Românii țineau

anul nou la 1 Martie, de atunci însă ei au început să țină anul nou la 1 Ianuarie. Creștinii cei dintâi sărbătoreau anul nou la 6 Ianuarie, adică în ziua de Bobotează. Pe la mijlocul veacului al patrulea Papa dela Roma a poruncit, ca ziua de Crăciun să se prăznuiască la 25 Decembrie și creștinii sărbătoreau anul nou în aceeași zi. Abia la 1691 a dat porunca Papa Inochentie al doisprezecelea ca să se țină anul nou la 1 Ianuarie.

În Anglia anul nou se începea până la anul 1752 la 26 Martie. Copții din Egipt au anul nou la 1 August, creștinii din Siria la 1 Septembrie, tot asemenea și biserica noastră. Nestorianii și Iacobiții au anul nou la 1 Octombrie, Japonezii la 1 Ianuarie, Chinezii după luna nouă din Ianuarie, așadară dela 18 Ianuarie până la 18 Februarie.

Sâmbăta este Duminică în Maramurăș. Cetim în „Patria” din Cluj, că în unele orașe și sate din Maramurăș Sâmbăta este ziua de sărbătoare, iară Duminica zi de lucru. Poșta din Borșa ține Sâmbetele, în toată plas Vișăului comunele nu lucrează Sâmbăta. În Sighet Sâmbăta nu se dau pașapoarte.

Așadară drept avea studentul care ne-a scris astă vară, că Maramurășul nu se află în România ci în Palestina.

În doi ani șapte copii. O femeie din New-Haven (America de Nord) care a avut înainte cu doi ani patru copii gemeni, acum de curând a mai îmbucurat pe soțul său cu încă trei copilași, cari trăiesc toți. Iată o familie numeroasă în timp de doi ani de zile!

A murit vrând să facă bucurie orfanilor. Un preot din Canada (America de Miază-noapte) pornise înaintea Sărbătorilor să ducă daruri de Crăciun unei case de orfani din Hot Springs. În părțile acele fiind zăpezi veșnice, oamenii umblă cu săni trase de câni. Așa plecase și Părintele Ruppert, canadezul. Pe drum însă câni au simțit lupi și de groază au luat-o la goană peste pustietăți. Preotul a căzut din sanie și câni s'au întors la casa popii fără sanie și fără hamuri. Căutat fiind, bietul preot a fost găsit *înghetat în zăpadă*, păzit de unul dintre câni, care fiindu-i mai credincios nu l-a părăsit.

Pe prințul moștenitor al Japoniei au voit să-l omoare. În 28 Decembrie 1923 un tânăr a tras un foc de revolver asupra automobilului, în care principiile moștenitor al Japoniei se ducea la dietă. Geamurile (fereștile) automobilului au fost sparte, dar principele a scăpat cu bine.

Și pe Regele Italiei au voit să-l omoare. Trenul regelui Italiei se afla în călătorie pe linia Neapol-Salerno, mergea cu o iuțală de 60 de kilometri pe oră, când un lucrător a dat semne de primejdie și trenul se oprî.

S'a văzut, că șinele au fost scoase pe o întindere mai mare, tocmai pe unde trenul face o mare încovoietură. Astfel primejdia a trecut, iar lucrătorul a fost lăudat și încărcat de daruri.

Un caș uriaș. Australia va trimite la expoziția din Londra un caș uriaș, cum lumea n-a mai văzut altul. Cașul va avea greutatea de o tonă, adică de una mie kilograme. Pe cutia, în care era împachetat cașul, s'au putut așeza 60 de școlari, fără de a fi prea îmbulziți.

Marele furt dela administrația financiară din Sighișoara. În noaptea de 29 spre 30 Decembrie răufăcători au intrat în localul administrației financiare din Sighișoara și spărgând cassa de fier au furat toți banii cari erau adunați, 560 de mii de lei.

Sarea se poate vinde liber. Începând cu ziua de 1 Ianuarie 1924 R. M. S. (Regia Monopolurilor Statului) a ridicat monopolul de vânzare al sărei în toată țara. Adică de aici

Înainte oricine are drept să vândă sare, ne mai având lipsă de îngăduința finanților. Această măsură s'a luat, pentru că poporul dela sate mai cu samă nu putea ajunge la sare decât cu prețuri de speculă.

Așadar începând cu ziua de 1 Ianuarie 1924 oricine poate vinde sare, dar câștigul îngăduit nu poate trece de 30 la sută. Altfel vânzătorul va fi dat pe mâna judecătorilor ca speculant.

Prețul sării la băile de sare este 1 leu chilogramul. Cea măcinată mărunt costă 2 lei 50 bani chilogramul.

Cărți nouă.

Calendarul foii »Lumea și țara« pe anul visect 1924, cu numeroase chipuri și fel de fel de lucruri interesante și folositoare. *Tipografia Dr. Sebastian Bornemisa din Cluj, în piața Cuza Vodă nr. 16.*

Acesta este unul dintre celea mai bogate calendare cari s'au tipărit în Ardeal pentru anul 1924. Are însemnări despre întâmplările din toată lumea, povești, poezii și glume. Are și zodiile după calendarele bătrâne. Tărgurile sunt date după calendarul nou.

Prețul calendarului cu poștă cu tot 15 lei.

Poșta gazetei.

Mai multora. — Am primit în preț de abonament și, la cerere, chităm sumele următoare: Șuteu Ioan I. Nicolae, Bucerdea grănoasă, 90 lei; Barbulețiu Alexandru, acar, Crăciunelul de jos, 64 lei; Aurel Oprea, Crăciunelul de jos 64 lei; Hârceagă Vasile, Ocnășoara, 64 lei; Nicolae Mora I. Petru, Cenade, 64 lei; Hârceagă Vasile, cantor, Ocnășoara, 64 lei; Vasile Oniță, Odverem, 32 lei; Neteu G. Șimandul de sus, 50 lei cu cari e achitat pe 1923; Nicolae Bârsan I. Mihailă, Cinade, 64 lei; G. Vintea, Grind, 64 lei.

Fillimon Bălan, Șinca veche. — Ca să fiți plătit pe întreg anul 1924 ne mai trimiteți 30 lei.

Bârsan G. I. Grigore, Tulgheș. — Vă trimitem numerii de probă; alte numere vor veni după primirea abonamentului.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Loc deschis.

Ni-se cere să publicăm următoarea scrisoare:

D-lui

Neamțiu Gheorghe, preot gr.-cat. român

Teolțur.

În scopul tranșării definitive a afacerii ivite între noi în ziua de 19 Nov. 1923 în biroul de mișcare al gării Iclodul mare, în urma căreia la ofensa verbală a DVoastre eu am răspuns cu inzulte, binevoii a lua la cunoștință, că Vă cer iertare și Vă rog să considerați cazul ca neîntâmpat, asigurându-Vă, că regret din inimă cazul.

Gherla, la 31 Dec. 1923.

Cu stimă distinsă:

Grigore Moldovan.

(3) 1-1.

An nou fericit!

Dorește cumpărătorilor și clienților săi

Henrich și Comp.

Prăvălie de fier în Blaj.

□ □ RECLAMA □ □

:: este sufletul comerțului ::

Pentru ceice vreau să vină la America!

E știut, că în timpul de față, doritorii de-a merge la America au necesitate de un **Atestat de întreținere** (Affidavit of Support) dela o rudenie, consătean sau pretini aflători în America.

Subscrisul, Director extern la Banca Națională Mc Dowel din Sharon, Pennsylvania, până în timpul de față am făcut mii de atestate de felul acesta.

În anul 1923 quotația pentru România (inclusiv Transilvania, Bucovina și Bănat) a fost de 7419 emigranți. Iar pentru Basarabia de 2792. Nu sunt cuprinși în această sumă: studenții, doctorii, profesorii, preoții, persoane în afaceri comerciale și fete cari vin să se căsătorească cu cetățeni americani; toți aceștia au trecere liberă.

Doritorii de-a veni la America, informați-vă rudeniile azi aflătoare în America, a se adresa la subscrisul, care pe lângă director extern de bancă, mai sunt și agent la 19 linii de vapoare, cari dispun de sute de vapoare Trans Oceanice, și fiind cele mai puternice linii lume.

Vă pot face actele, legalizându-le. Vă pot trimite bilete de vapor cu bilet de tren din ori și ce oraș din România, și până la vapor, bilet de tren american din New-York și până la orașul american unde Vă așteaptă rudeniile. Cu un cuvânt vă aranjez călătoria D-voastră comlectă din satul sau orașul D-voastră și până la orașul american unde vă așteaptă neamurile.

JOHN SĂLCĂU

(1) 2-3

Director extern la Banca Națională McDowell din Sharon, Pa. Nord-America.

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete:

Fetița orfană

piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Șimleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului“, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acuma mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei la partea dreaptă și este mai ieftin decât al tuturor gazetelor din țară. Bani se trimit înainte, altfel nu putem publica.

CULTIVATORII DE VII

Și toți cei cari doresc să-și facă vie, să ceară cu toată încrederea altoi dela

(3) 1-6

Fundațiunea Laday

din Petrisat, lângă Blaj.

Casă de vânzare

În Strada gării (lângă linia ferată) din Blaj, este de vânzare o casă cu două locuințe și cu două curți și două grădini. Fiecare locuință are 2 odăi, 1 bucătărie de iarnă, o cămară, o pivniță și lemnie.

Adresa la Redacția gazetei

(2) 1-5

„Unirea Poporului“.

Primul depozit românesc de piele:

Ioan Blaga—Blaj.

Tot felul de piele și talpă dela fabricile cele mai bune din țară

:: :: și străinătate. :: ::

Scule pentru pantofari, etc.

Prețuri ieftine! (92) 5-10.

Frați săteni, foaia voastră e „UNIREA POPORULUI“

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. ÎN CLUJ.

Capital: Lei 50.000.000 — 18.000.000 — Lei Rezerve.
Depuneri pe libel Lei 25.000.000 — în trei ani!

Banca Centrală, Filiala—Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala—Arad,
Banca Centrală, Filiala—Bistrița,
Banca Centrală, Filiala—Hateg
Banca Centrală, Filiala—Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala—Sibiu,
Banca Centrală, Filiala—Turda,

primesc și fructifică totdeauna mai favorabil

DEPUNERILE

pe LIBEL și în CONT-CURRENT

și plătesc darea cătră stat din al său.

Depunerile la vedere le fructifică cu 5 1/2 % netto.

Depunerile pe termen fix de 1/2 an cu 6 % — 7 % netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-Vă la BANCA CENTRALĂ, SECȚIA AMERICANĂ, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu asigurate americane.

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumpărați acțiunile dela Banca Centrală din Cluj.

(90) 6-6